

ХАРИТОНОВ РОМАН ФЕЛІКСОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри міжнародного та європейського права,
кандидат юридичних наук*

ДИМОВА КАРИНА ОЛЕКСАНДРІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
здобувач вищої освіти*

**ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ
МІЖ УКРАЇНОЮ, З ОДНІЄЇ СТОРОНИ, ТА ЄВРОПЕЙСЬКИМ
СОЮЗОМ, ЄВРОПЕЙСЬКИМ СПІВТОВАРИСТВОМ
З АТОМНОЇ ЕНЕРГІЇ І ЇХНІМИ ДЕРЖАВАМИ-ЧЛЕНАМИ,
З ІНШОЇ СТОРОНИ, ВІД 27 ЧЕРВНЯ 2014 РОКУ**

Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода) є стратегічним орієнтиром реформ в Україні та визначає новий формат відносин України з ЄС на принципах «економічної інтеграції та політичної асоціації». Угода є своєрідним двостороннім договором, який виходить далеко за рамки інших угод про асоціацію, які були укладені ЄС свого часу з країнами Центральної та Східної Європи. Угоду вважають головним кроком на шляху до наближення укладення договору про вступ до ЄС.

Розглядаючи угоду, ми бачимо, що вона є найбільшим міжнародно-правовим договором за всю історію України, а також найбільшим міжнародним договором з третьою країною, який коли-небудь був укладений ЄС. Підписання угоди відбулось 27 червня 2014 року, а набрання чинності – 1 вересня 2017 року. Вона складається із преамбули та семи розділів: 1) «Загальні принципи»; 2) «Політичний діалог та реформи, політична асоціація, співробітництво та конвергенція у сфері зовнішньої та безпекової політики»; 3) «Юстиція, свобода та безпека»; 4) «Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею»; 5) «Економічне та галузеве співробітництво»; 6) «Фінансове співробітництво»; 7) «Інституційні, загальні та прикінцеві положення» [1].

Якщо звернути увагу на преамбулу Угоди, то можна побачити, що вона констатує те, що Україна власне є європейською країною, яка поважає історію і цінності ЄС. Зазначається, що існує громадський консенсус щодо його європейського вибору та європейська ідентичність нашої держави. Виділяють визнання ЄС європейських прагнень України та її європейський напрям розвитку. У преамбулі також наголошено на тому, що сторони повинні дотримуватись всіх положень Статуту ООН, а також принципів і зобов'язань, які були прийняті в рамках ОБСЄ, а відносини між ними мають будуватись з повагою до

принципу незалежності, суверенітету, територіальної цілісності та непорушності кордонів.

Характеризуючи угоду, ми звертаємо особливу увагу на статтю 1 Угоди. Вона, власне, встановлює факт створення асоціації між Україною та ЄС і його державами-членами, а також визначає цілі асоціації:

а) сприяти поступовому зближенню Сторін, ґрунтуючись на спільних цінностях і тісних привілейованих зв'язках, а також поглиблюючи зв'язок України з політикою ЄС та її участь у програмах та агентствах;

б) забезпечити необхідні рамки для посиленого політичного діалогу в усіх сферах, які становлять взаємний інтерес;

с) сприяти, зберігати й зміцнювати мир та стабільність у регіональному та міжнародному вимірах відповідно до принципів Статуту ООН і Гельсінського заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі 1975 року, а також цілей Паризької хартії для нової Європи 1990 року;

д) запровадити умови для посиленних економічних та торговельних відносин, які вестимуть до поступової інтеграції України до внутрішнього ринку ЄС, у тому числі завдяки створенню поглибленої і всеохоплюючої зони вільної торгівлі, як це визначено у Розділі IV («Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею») цієї Угоди, та підтримувати зусилля України стосовно завершення переходу до діючої ринкової економіки, у тому числі шляхом поступової адаптації її законодавства до *acquis* ЄС;

е) посилювати співробітництво у сфері юстиції, свободи та безпеки з метою забезпечення верховенства права та поваги до прав людини і основоположних свобод;

ф) запровадити умови для дедалі тіснішого співробітництва в інших сферах, які становлять взаємний інтерес [1].

Окрім цілей Угода має на меті запровадження умов для подальшої більш тісної співпраці в інших сферах спільних інтересів, а тому Сторони спроможні до поширювання відносин асоціації по суті на будь-які питання. Тому, відносини угоди України та ЄС визначаються інтеграцією, яка закладає бажання намагатися разом здійснювати свої суверенні повноваження.

Підсумовуючи, якщо казати про угоди, які уклав Європейський Союз зі своїми партнерами, можна побачити, що він пропонує співпрацю на найбільш глибокому рівні, який спроможний надати третім країнам. Комплексна та масштабна за змістом Угода між Україною та ЄС відмічає поширену думку, що з набрання чинності Угода стала так званим орієнтиром для економічних, політичних, соціальних, інституційних та правових реформ в Україні. Таким чином, якщо Угода здобуде повну реалізацію, тоді вона зможе забезпечити незворотну європейську інтеграцію України та реалізувати кінцевий вибір європейської моделі економічного та суспільного розвитку, зробленого громадянами України.

Список використаних джерел:

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27 червня 2014 року [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/984_011.

Ключові слова: Угода про асоціацію, Європейський Союз, Україна та ЄС.
Key words: Association Agreement, European Union, Ukraine and EU.

КІНАШ НАТАЛІЯ БОГДАНІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри міжнародного, конституційного
та адміністративного права Івано-Франківського юридичного інституту,
кандидат юридичних наук*

МІЖНАРОДНА БЕЗПЕКА ЯК УМОВА ПЛЮРАЛІСТИЧНОЇ ДЕМОКРАТІЇ

Низка деструктивних явищ, зокрема: міжнародні злочини та політичні кризи, кіберзагрози, транснаціональна злочинність, міжнародний тероризм, сепаратизм, нині охоплюють різні частини сучасних держав, зокрема й України та стрімко мають свій глобальний розвиток у межах всього цивілізованого світу. Тому, в умовах плюралістичної демократії, невід’ємною складовою її частиною є міжнародна безпека.

Міжнародна безпека як і будь яка система заснована на визнаних усіма державами принципах та нормах міжнародного права, саме вони розкривають значення міжнародної безпеки. Одним з таких універсальних і основних принципів є мирне співіснування держав. Він втілює головну ідею всього міжнародного права. Мирне співіснування – необхідна умова для підтримання міжнародної безпеки. Другий принцип це забезпечення рівної безпеки для всіх держав на міжнародній арені. Третій, не менш значущий, повага до суверенних прав кожного народу. Четвертий – зміцнення довіри між державами. П’ятий – створення гарантій в усіх сферах для держав. Шостий – у разі виникнення конфліктів або криз, вирішення цих ситуацій має бути справедливим. Сьомий – який передбачає розробку ефективних методів щодо запобігання міжнародному тероризму. Ці принципи є основними засадами, на яких ґрунтується міжнародна безпека [1, с. 94].

Відтак, за таких умов, в межах правового поля є потреба в конструктивному відповідальному діалозі між суб’єктами міжнародного права, що обумовлює правовий зв’язок державних органів з відповідними міжнародними інститутами, оскільки правова, демократична держава має реагувати на загрози у сфері її національної життєдіяльності.